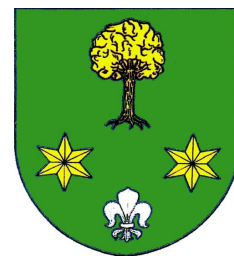

Katovský zpravodaj

www.katov.cz

IV. ročník / číslo 6

listopad - prosinec 2018

Slovo redakce

Milí čtenáři,
čtyři roky uplynuly a došlo ke změnám nejen ve složení zastupitelstva obce, ale také v redakční radě Katovského zpravodaje. Nově zvolená rada bude vydávat a zajišťovat distribuci tohoto periodického tisku od ledna 2019. Děkujeme všem autorům, kteří posílali své příspěvky a poskytovali informace o dění v obci. Slova uznání patří také redaktorům, kteří se více či méně podíleli na příspěvcích, na grafické úpravě, gramatické korekci a distribuci zpravodaje. Všem, kdo budou spolupracovat na tvorbě zpravodaje, přeji hodně dobrých nápadů a také více pisatelů, kteří budou vyvolávat v ostatních spoluobčanech pozitivní náladu a emoce.

M. Pašek

ZŠ Katov a rozsvěcení

Školní rok je již v plném proudu a to se týká i příprav na vánoční besídku spojenou jako každý rok s rozsvěcováním vánočního stromu. Tato akce pořádaná společně s Obecním úřadem Katov patří již k tradicím pěknou řádku let. V letošním roce připadl termín na **pátek 30. listopadu 2018, začátek v 17 hod.** na návsi u nazdobeného stromu. První adventní neděli tedy oslavíme 2. prosince 2018.

Dále budou následovat vánoční dílničky ve škole. Ty pořádáme za ochotné pomoci maminek, bez které bychom vánoční tvoření nemohly realizovat. Ani v letošním roce tomu není jinak, za což jsme velice vděční a děkujeme.

I letos budeme pořádat soutěžní výstavu prací žáků vyrobených doma ve svém volném čase a jistě za nemalé pomoci rodičů, především maminek. Téma letošní výstavy je tak trochu spojené i s výročím 100 let vzniku naší republiky „Staročeské Vánoce.“

Chtěly bychom Vás všechny na toto společné setkání pozvat a potěšit se vystoupením dětí, které nás pomalu přivede do období adventu a následně Vánoc – nejkrásnějšího období roku.

Přejeme nám všem klidný a pokojný tento nastávající čas.

kolektiv ZŠ Katov

SDH Katov informuje

Vážení čtenáři,
blíží se nám konec roku a rád bych shrnul v kostce sezonu akcí pořádaných místními hasiči.

Jako první jsme v tomto roce pořádali masopustní průvod masek. Ten se uskutečnil 10. února. V mrazivém počasí se sešlo pouze 11 masek. I v tomto skromném počtu se při doprovodu našeho harmonikáře zvládlo obejít celou ves.

Dne 24. února jsme uspořádali vepřové hody. Je to tradiční a velice časově náročná akce (především pro našeho řezníka). První zákazníci byli od sedmé ranní průběžně obslouženi při vítězné jízdě Ester Ledecké v paralelním slalomu na olympiádě v Pchjongčchangu. Po celý den byly podávány zabíjačkové pochutiny na stůl společně s různými nápoji. Pochutiny byly i k zakoupení a odnesení domů.

Pálení čarodějnic připadá samozřejmě na 30. dubna. Katovští hasiči zajistí dovoz Katovny, ve které si každý může natočit pivo nebo vzít limonádu. Pro děti je připravena nějaká sladkost. Náklady na tyto nápoje a sladkosti jdou na vrub hasičům.

Seriál soutěže Osmacup s názvem Katovská osma se konal 24. června na našem velice hezkém cvičišti za kulturním domem. Této soutěže se zúčastnilo 14 družstev mužů a 7 družstev žen. Jak již tomu bývá, výsledky na domácí trati nebyly úplně podle našich představ. Beer team obsadil 4. místo, Kati 9. místo a v kategorii žen obsadil Kat-off-ské babinec rovněž 4. místo. V celkovém umístění po ukončení ročníku Osmacup jsou ale výsledky veselejší. V kategorii žen obsadil Kat-off-ské babinec 2. místo. V kategorii mužů obsadil Beer team 3. místo a celou soutěž ovládli Kati Katov. Slavnostní vyhlášení proběhlo 10.11. v Dlouhé Lhotě, rád bych poděkoval Lukáši Skulovi za dopravu autobusem.

Soutěž Žďárské ligy s názvem O KATOVSKOU SEKERU jsme pořádali 26. srpna. Naši borci se představili letos pouze na domácí trati, kde obsadili 11. místo. Jelikož je soutěž velice časově náročná a jezdit ji nebudou, bylo v Katově pořadatelsství této soutěže v letošním roce po 14-ti letech naposledy (alespoň prozatím).

O pořádání pouti první zářijový víkend jsem psal v minulém čísle.

Závěrem bych chtěl poděkovat všem hasičům, kteří přidali ruku k dílu na přípravě, průběhu nebo na následném úklidu po jednotlivých akcích. Děkuji sponzorům. V naší obci jsou to všichni zemědělství živnostníci. Děkuji všem hostům, kteří nás přišli podpořit, a budu se těšit na vaši účast ještě v hojnějším počtu. Jelikož se blíží konec roku, rád bych popřál všem klidné prožití svátků Vánočních a do nového roku hodně zdraví a úspěchů.

Zdeněk Urbánek, starosta SDH

Na cestě našich exkurzí po novodobých českých a československých dějinách se tentokrát dostáváme k období po roce 1948, tedy k epoše, jež vzbuzuje a ještě dlouho vzbuzovat bude nemalé množství kontroverzí, záštitných debat a silně emocionálně zabarvených postojů, vycházejících obvykle z toho, „na které straně“ dotyčná osoba či její předkové stáli, jak moc těžké střety s „těmi druhými“ zažívali, resp. jak dokázali na dané době vydělat či co a kolik jim naopak vzala. Dovolím si proto dnes krátké zamyšlení především nad ideovou a společenskou podstatou nového režimu a nad principy jednání jeho budovatelů.

Naše společnost byla po únoru 1948 podrobena sociálnímu experimentu, jehož proklamovaným vrcholným výsledkem měl být svět ideálně spravedlivý, v každém detailu rovnostářský a nedostižitelně svobodný. Právě takto a podobně alespoň znějí pojmy hojně užívané v dílech jednoho z tvůrců komunistické vize Karla Marxe a jeho ideových následovníků. Je zde samozřejmě důležité uvědomit si, v jakých podmínkách dané myšlenky vznikly: svět průmyslové revoluce devatenáctého století, v němž se utvářela socialistická ideologie, byl světem obrovských sociálních rozdílů, pro dnešního člověka těžko představitelné bídě těch, kteří s vidinou lepšího života přicházeli ze šlechtou ovládaného venkova do měst za větší svobodou a prací v továrnách a jejichž sen se často rozplýval s první mzdou, pracovním úrazem či ztrátou zaměstnání v důsledku zavádění strojů do výroby. Socialistické perspektivy společného vlastnictví a všeobecného blahobytu, nakolik přinejmenším sporné ve své případné realizaci a leckdy přímo utopické, jim tak logicky zněly jako příslib ráje. Nového uspořádání světa však podle Marxova plánu bylo možno dosáhnout až poté, co dojde k odstranění příčin veškeré nerovnosti mezi lidmi – v první řadě majetkové – a s nimi případně i těch, kdo by se proti tomuto plánu postavili. Slovy Marxe „nelze budovat společnost rovnosti a svobody tam, kde přežívají aristokratické a buržoazní elity; tyto musí být diktaturou proletariátu společensky vyloučeny“ (upraveno a zkráceno).

I kdybychom tuto vizi v krajním případě přijali jako potenciálně realistickou, nelze si nepoložit otázku, kolik z těch, jež se u nás i jinde podíleli na komunistickou stranou oficiálně vyhlášeném budování oné nové společnosti, této myšlenky skutečně věřilo či zda o ní mnozí z nich vůbec měli dostatečné znalosti na to, aby ji mohli uvádět v život. Jako v každém podobném případě zde bylo jistě mnoho těch, kteří považovali dané společenské řešení za skvělý nápad, jehož uskutečnění bude bohužel vyžadovat určité oběti, ovšem přínosy jednoznačně předčí veškeré náklady. Jejich důvěra v budoucnost byla dána mj. nízkou mírou informovanosti o situaci v Sovětském svazu, jenž byl u nás často idealizován. Mnozí z nich se později od sovětského vzoru odvrátili, stali se oněmi „reformními“ komunisty nebo komunistickou ideu opustili úplně.

Na druhé straně se lze ptát, pro kolik představitelů nového režimu a lidí na ně napojených byla jejich ideologie pouhým formálním příkrovem, v jehož bezpečném – protože garantovaném jednou ze světových velmocí – stínu bylo možné uvádět v život své nejskrytější osobní tužby, budovat kariéru – neboli konečně si dopřát to, co v předchozích letech a za předchozích režimů nebylo pro dotyčného myslitelné. Jednou z takových tužeb jistě byla i snaha mít prospěch z majetku jiných, jehož převodem (legitimním či nelegitimním) do rukou nových nabyvatelů je koneckonců provázen mnohý převrat či revoluce (ať už husitská, kde na církevním majetku zbobtnala šlechta; velká francouzská, v níž vybraný královský, církevní a šlechtický majetek absorbovaly rodící se střední vrstvy; či při vzniku Československa v roce 1918, kdy byl rakouský majetek na našem území „nostrifikován“, tj. zabrán ve prospěch nového státu).

Jak už bylo naznačeno v minulém článku, režim, jenž u nás začal spatřovat světlo světa po roce 1948, měl ve skutečnosti pramálo společného s původní myšlenkou německého filosofa, ať už si o něm dnes dovolíme soudit jakkoli. Nové politické a společenské struktury našeho státu byly budovány podle sovětského vzoru, v němž se ovšem původní marxistické teze nikdy plně nerozvinuly. Sovětský systém po Leninově revoluci vyrostl na základech myšlenkově i materiálně velmi chudé ruské společnosti, přičemž elementární Marxovou podmínkou pro budování komunismu byla naopak společnost vyspělá a plně industriální. Tyto chybějící kameny ve stavbě sovětské mozaiky proto musely být tamními bolševiky nahrazeny tím, co charakter ruské společnosti umožňoval a na co byla z dob carství zvyklá: vládou pevné ruky namísto svobody a sliby rajske budoucnosti namísto zajištění základních životních potřeb obyvatel a alespoň pozvolna se zvyšující jejich životní úroveň.

Takový systém tedy byl od konce 40. let aplikován také v prostředí Československa, tj. státu, který měl z hlediska svých politických, hospodářských, společenských i kulturních tradic s výše popsaným ruským světem podobností jen nemnoho. Velmi brzy se režim začal chovat autoritářsky a svůj odpor směřoval především k těm, jež reprezentovali předchozí éru našich dějin a proces sovětizace státu zasypávali nevybíravou kritikou (politici národně socialistické a lidové strany, masarykovci či benešovci), dále k těm, jejichž fyzická existence až příliš připomínala naše dřívější spojení se Západem (vojáci v zahraničních armádách v čele s letci RAF), či těm, kteří měli možnost až příliš důkladně poznat reálné politické a společenské podmínky našeho východního spojence (někteří z vojáků sloužících za války na východní frontě). Z každé skupiny lze jmenovat konkrétní osoby, které stál nový režim život, ať už přímo na popravišti, ve vězeňské cele nebo v pracovním táboře: národně socialistická poslankyně Milada Horáková, válečný letec Josef Bryks či generál působící za války v SSSR Heliodor Píka.

Nakolik byl tento postup diktován přímo z Moskvy a do jaké míry naopak iniciovali represe sami představitelé domácích elit, je otázkou pro historiky, jejíž zodpovězení předpokládá studium stále ještě obrovského množství dokumentů, z nichž mnohé dodnes nejsou plně přístupné. Co však můžeme považovat za jisté, je přímý Stalinův příkaz k boji proti „vnitřnímu nepříteli“ v samotných řadách vládnoucí KSČ. V jeho rámci měli být za protistátní činnost, velezradu (atd.) zatýkáni a v předem připravených procesech odsuzováni sami členové strany.

Tento postup měl několik podstatných příčin. Za prvé, poslední léta Stalinova života byla provázena narůstající paranoiou, jež se u něj projevovala zužováním okruhu nejbližších spolupracovníků a dokonce přípravou nové vlny čistek. Nejvíce možných nepřátel Stalin tušil právě v blízkém okolí, pročež museli mnozí – podobně jako ve třicátých letech – jednoduše „zmizet“. Podobné jednání pak sovětský vůdce očekával i od svých komunistických partnerů v satelitních zemích, což jeho chování do jisté míry legitimizovalo. Za druhé, samy nově utvářené režimy v satelitních zemích potřebovaly získat legitimitu v očích lidu. Proto bylo nutné potírat nejen oponenty mimo stranické struktury, jak bylo uvedeno

výše, ale též ukázat, že „jsme schopni najít zrádce i ve vlastních řadách“. Takto skončili na šibenici například ministr zahraničí Vlado Clementis či první tajemník ÚV KSČ Rudolf Slánský, do té doby nejbližší spojenec prezidenta Gottwalda. V případě Slánského pak lze dohledat ještě jednu z příčin onoho „boje s vnitřním nepřítelem“. Na přelomu čtyřicátých a padesátých let byla totiž dokončena konstrukce nového židovského státu na Blízkém východě. Zájem o jeho náklonnost měly obě tehdejší supervelmoci – Spojené státy i Sovětský svaz, leč Izrael od počátku proklamoval svoje sympatie k západnímu kapitalistickému systému. To v zemích sovětského bloku vyvolalo silnou vlnu antisemitismu a v takové chvíli Slánskému jeho židovský původ příliš nesvědčil.

Paradoxem zůstává, že mezi mnoha komunisty zatčenými, mučenými při výsleších a odsuzovanými k různě vysokým trestům, se na počátku padesátých let na jedné lodi objevují i pozdější lídři KSČ: jeden z „mužů pražského jara“ Josef Smrkovský či doyen normalizace Gustáv Husák, souzený za „nacionálně-buržoazní úchylku“, který zachránil sebe i své vyslýchané společníky před téměř jistým trestem smrti jen tím, že jako jeden z mála vydržel mučení a k předem připravené výpovědi se nikdy definitivně nedoznal...

Přes všechny uvedené problémy, jež nový režim znamenal, nelze popřít, že největší opory ve společnosti, tj. jakési všeobecné důvěry, požíval právě v nejtvrdějších padesátých letech. Ani „zlatá šedesátá“ se svým uvolňováním totalitních struktur, ani šedivá, leč poklidná normalizace už nikdy podobného kreditu nedosáhly. Čím to bylo dáno? Jako nejdůležitější příčina se jeví fakt, že Sovětský svaz hrál v roce 1945 nezpochybnitelnou roli našeho osvoboditele, který nám pomohl na rozdíl od zrádcovských západních „Mnichovanů“. Partnerství s ním se tak jeví jako prvořadý československý zájem a, jak už bylo naznačeno výše, jako vábníčka působily legendy o Stalinem vybudované sovětské průmyslové základně, která zajistí všem lidem trvalý blahobyt. Již méně se zde hovořilo o sociálních či ekologických důsledcích tohoto řízeného pokroku, stejně jako o událostech typu hladomoru na Ukrajině ve třicátých letech. Iluze však mizely jen pozvolna.

Stalinova a v československém případě i brzká Gottwaldova smrt v roce 1953 znamenaly pro systém zásadní bod zlomu. Nové nastoupivší elity se vůči chování režimu za jejich vlády začaly postupně vymezovat (u nás o něco pomaleji než v Moskvě) a začala tak doba „tání“, jejímž vrcholem bylo ostré odsouzení stalinských praktik novým vůdcem Nikitou Chruščovem na památném XX. sjezdu KSSS roku 1956. V následujících letech pak sovětský i československý režim doznal nemalých změn, jejichž výklad ponechejme příštímu vydání, kdy se z výročí osmiček pozvolna přesuneme k osudovým devítkám.

Mgr. Jiří Urbánek

Lampionový průvod v Katově

Rádi bychom pozvali malé i velké na již tradiční procházku s lampiony, lucernami či jinými svítilnami, která se uskuteční **v pátek 23.11.2018**.

Sraz účastníků bude jako obvykle **u kapličky v 17:30**. S výjimkou padání trakařů či obdobných nebezpečných těles se průvod uskuteční za každého počasí. Na závěr je připraveno malé překvapení v podobě ohňostroje. Těšíme se na Vaši hojnou účast.

Volby v Katově

V říjnových volbách do obecního zastupitelstva se v Katově dostavilo 138 voličů, z celkově 179 možných. Platných volebních lístků bylo však odevzdáno 136, neboť 2 byly neplatné - bylo označeno 10 kandidátů.

Na ustavující schůzi 31.10.2018 bylo stanoveno vedení obce takto: **starosta - Ing. Mgr. Miloslav Pašek**

1. místostarostka - Bc. Marie Chylíková

2. místostarosta - Zdeněk Požár ml.

Veřejné bruslení pro občany

Milí občané Katova, jedno veřejné bruslení už je za námi a tímto bych vás chtěl všechny pozvat na to následující.

Bude se konat na zimním stadionu ve Velké Bíteši **v neděli 2. 12. 2018 od 16:00 do 17:00**. Tato akce je zdarma!

Dále bych vás pozval, obzvláště hokejové fandy, na již **tradiční silvestrovský zápas**, ve kterém změří síly ženatí a svobodní pánové z naší obce.

Jelikož náš rybník a počasí jsou nejisté, bude se akce konat ve Velké Bíteši - a to **v pondělí 31. 12. 2018 od 14:45 do 16:00**.

Přijďte se pobavit nebo si i zahrát a tím se trochu rozehrát před novoroční oslavou.

Všichni jste srdečně zváni.

Požár Z.

V září 2018 oslavil své 84. narozeniny pan Václav Skula a v říjnu oslavila své 70. narozeniny paní Marie Urbánková a své 80. narozeniny paní Emilie Skulová. Gratulujeme a přejeme všechno nejlepší.

Pro volné chvíle

Slova začínající stejným písmenem...aneb ta naše čeština

Příští prázdniny

Páté pondělí po prázdninách paní profesorka povídá: „Poslyšte, poslouchajte, připravte písanky, píšeme písmenka, pak použijte počítadlo, počítejte, přitom pozor, potřeba přemýšlet! Při precizní práci přiletne pochvala, příšerná práce přinese pětku. Pátek plánujeme pracák, přineste pomůcky. Příští pololetí půjdeme plavat.“ Práce, první problémy, přísné prostředí. Podrážděná páťáčka povzdechne: „Prázdniny pryč, potřebuji příští!“

Kolísající kondička

Kouzelná kratochvíle. Kouknu: kvetoucí krajina kolem Katova, kohout kokrhá, kukačka kuká, kočka klubičko koulí, kůň kol kravína klopýtá, krtek krtince křičuje, káně kysu kouskuje. Kopnu kopačák, kopačka klouzne, končetiny klesají, kolečko křuplo! Kontuze. Krucinál! Klinika konstatuje komplikace - kritická konstelace. Kontrola koncem května. Kavalec, kolagen, kafr, ketazon, karnitin, kreatin. Konzumace klamných kalorií, kila kulminují, krize, kakolalie, koprolalie. Konečně klid! Konzultace, komentáře, kooperace, korekce. Kouč křičí: „Kondice kulminuje!“ Kopaná, karate, kalanetika. Kalokegathie. Kolemjdoucí kamarád klábosí, kamarádka kontruje: „Katovna, kalba!“ Krigl, koňak, koňalka, kafe, klobásy, kouř! Kolaps! Kostra kosou komíhá! Klikatá komunikace, křižovatka, krkolonná kanalizace. Krásná komnata, klímbání, klímání, koneckonců kolísavá kondička!

Tajenka z minulého čísla: Košťáloviny

M.Pašek

MIKULÁŠSKÁ NADÍLKA

OBEK KATOV

Kde: KULTURNÍ DŮM KATOV

VÁS SRDEČNĚ ZVE

Kdy: 5. 12. 2018

NA KOUZELNÝ VEČER

Čas: 17: 30

S MIKULÁŠEM A JEHO POMOCNÍKY

TĚŠÍME SE NA KAŽDÉ DÍTĚ

